

[Duetoft]

Men når hr. Gade taler om åben markedsadgang, hvad jeg i øvrigt også er tilhænger af, vil jeg sige, at der altså er et og andet problem i det. Hr. Niels Helveg Petersen nævnte det kort. Groft kan man sige: Hvad i alverden producerer de egentlig, som vi ville købe? Hvordan vil de klare sig med en lang række varer, der overhovedet ikke har en kvalitet, som kan hævde sig på vores marked, plus det, som hr. Gade jo selv nævner, at en række arbejdsmiljø- og arbejdsforhold nødvendigvis må ændres i disse lande, før vi kan give adgang? Jeg er eksempelvis ikke særlig tiltalt af, at hr. Gades valgkredstekstilfabrikker skal udkonkurreres af østeuropæiske tekstilfabrikker, der har børnearbejdere; det er jeg ikke sådan vildt betaget ved tanken om. Det er så let, hr. Gade, at stille sig op en sen aften i Folketinget og sige, at de skal med hurtigt, og det skal bare ske nu. Men der er altså en række praktiske ting, der gør, at det er meget smart ikke at fare af sted med den fart, som hr. Gade gerne vil.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg tror, det kan være nyttigt at orientere hr. Gade om, hvad der rent faktisk gøres for at berede vejen for de nye demokratier i Øst- og Centraleuropa til Den Europæiske Union. For det første ligger der det nye, som allerede er nævnt tidligere i debatten, at i forbindelse med aftalen om traktaten i Maastricht blev det givet til kende fra et samlet europæisk Råd, at man nu var åben over for kommende udvidelser.

Dernæst indgår det i de såkaldte Europaaftaler, de associeringsaftaler, som blev indgået med Polen, Tjekkoslaviet og Ungarn i december, at disse aftaler sigter mod fuldt medlemskab, når vilkårene herfor er til stede. Med henblik på kontakter imellem Den Europæiske Unions Ministerråd og disse associerede lande afholdes der jævnlige associeringsmøder, hvorved der etableres en tæt kontakt med regeringerne i de pågældende lande. Det er desuden tanken med disse associeringsaftaler, at de løbende skal udbygges i takt med, at vilkårene for optagelse som fulde medlemmer i stigende grad bliver opfyldt.

Der er altså tale om, at man sigter mod en gradvis udvikling af forbindelserne med disse lande, som netop peger hen mod et fuldt medlemskab, den dag disse landes økonomier er stærke nok til, at de kan gå ind i den konkurrence, som det indebærer. Så vejen er beredt.

Andre lande – de tre baltiske lande – der har en længere vej, er på vej ind i en tilsvarende proces; der er parafæret samarbejdsaftaler. De vil senere føre til associeringsaftaler igen med den udviklingsklausul, at man skal arbejde sig frem mod fuldt medlemskab. Samtidig med det er der etableret tætte politiske forbindelser med de pågældende lande, ikke blot i CSCE, men også i Det Nordatlantiske Samarbejdsråd, og det er igen noget, der har udviklingsmuligheder i sig. De pågældende lande taler jo bl.a. om, at de ønsker en tættere forbindelse til Den Vesteuropæiske Union, i takt med at Den Vesteuropæiske Union kommer til at spille en rolle for det forsvarsmæssige samarbejde i hele Europa.

Så der er adskillige ting, som er lagt til rette, og hvor samarbejdet er inde i en udvikling, så hr. Gades opfattelse af, at man blokerer vejen, er i strid med de faktiske vilkår.

(Kort bemærkning):

Gade (SF):

Jeg er naturligvis bekendt med det, udenrigsministeren fortalte her.

Jeg undrer mig over, at udenrigsministeren ikke nævnte det, jeg mente vi var enige om tidligere: at de associeringsaftaler, som netop Polen, Tjekkoslaviet og Ungarn har fået, er for ringe. Det var vi enige om, både SF og udenrigsministeren, dengang de blev indgået. Det var jeg da glad for; vi behøver ikke at være uenige om alting.

Skavanken ved denne traktat, som jeg ser den, er, at den ikke rummer bestemmelser – ikke engang en protokol, ikke engang en erklæring – som understreger åbenheden over for andre lande. Der er et topmøde, der er en topmødeerklæring, men der er ingen nye bestemmelser om åbenhed. Topmødeerklæringen er omhyggeligt holdt uden for traktatteksten, og det vil altså sige, at den tankegang, nogle har haft om at markedsføre dette projekt sådan, at vi med denne traktat får et åbent Europa, desværre ikke har holdt. Traktaten er lige så åben/lukket, som den var før.

Nu bliver den udbygget med en økonomisk og monetær union, som gør det vanskeligere at leve op til forpligtelserne, og det er i hvert fald ikke noget, der trækker i retning af, at man kan komme ind og opnå et fuldt medlemskab.